

ELÄMÄ JA URA YLÄ-SAVOSSA

Opas maahanmuuttajille
ja työnantajille

**IISALMI - KEITELE - KIURUVESI - LAPINLAHTI - PIELAVESI
RAUTAVAARA - SONKAJÄRVI - VIEREMÄ**

TERVETULOA YLÄ-SAVOON!

Haluamme, että pääset täällä mukavasti ja helposti alkuun.

Ihastu meidän aitouteemme ja innostu yritystemme tarinoista. Tule, koe ja aisti Ylä-Savon ainutlaatuista tunnelmaa.

Meillä on turvallinen ja ystävällinen ilmapiiri ja kaunis luonto. Täällä voit asua, tehdä työtä, voida hyvin ja oppia uusia asioita. Ylä-Savo tarjoaa paljon mahdollisuuksia.

Ylä-Savossa on viihtyisää ja mukavaa!

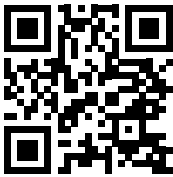

MAAHANMUUTTAJAN POLKU

Askel 1. Ennen muuttoa

Maahanmuuttovirasto (Migri) myöntää maahanmuuttajalle oleskeluluvan ja matkustusasiakirjan ennen muuttoa Suomeen. EU-/ETA-kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa.

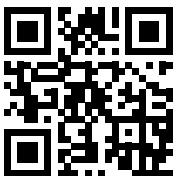

www.migri.fi

Askel 2. Suomalainen henkilötunnus

Käy henkilökohtaisesti **lisälmen Digi- ja väestötietovirastossa (DVV)**. Digi- ja väestötietoviraston työntekijä laittaa tietosi Suomen väestötietojärjestelmään. Saat sieltä suomalaisen henkilötunnuksen.

www.dvv.fi

Askel 3. Henkilökortti

Tarvitset suomalaisen henkilökortin esimerkiksi pankkitilin avaamista varten Suomessa. Sinun pitää hakea henkilökorttia poliisilta. Poliisi rekisteröi sinut Suomessa asuvaksi. Saat henkilökortin poliisilta. Henkilökortti ei ole matkustusasiakirja.

Iisalmen poliisiasema (olet tullut Suomeen työn tai opiskelun, perhesiteiden tai humanitaaristen syiden takia).

Kuopion poliisiasema (tilapäistä suojelua tarvitsevat maahanmuuttajat).

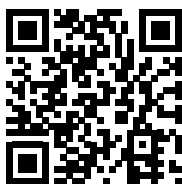
www.poliisi.fi

Askel 4. Sosiaaliturva

Kansaneläkelaitos eli **Kela** myöntää Suomessa asuville erilaisia tukia. Niitä ovat esimerkiksi lapsista maksettava lapsilisä, asumistuki, kansaneläke, sairausvakuutus, kuntoutustuki sekä vammaisten edut. Tarvitset tuen hakemiseen Kela-kortin. Saat kortin Kelan toimistosta. Kela-kortti osoittaa, että sinulla on oikeus suomalaiseen sosiaaliturvaan.

www.kela.fi

Askel 5. Verotus

Tarvitset suomalaisen verokortin palkkaa tai muita tuloja varten. Saat verokortin **lisälmen verotoimistosta**.

www.vero.fi

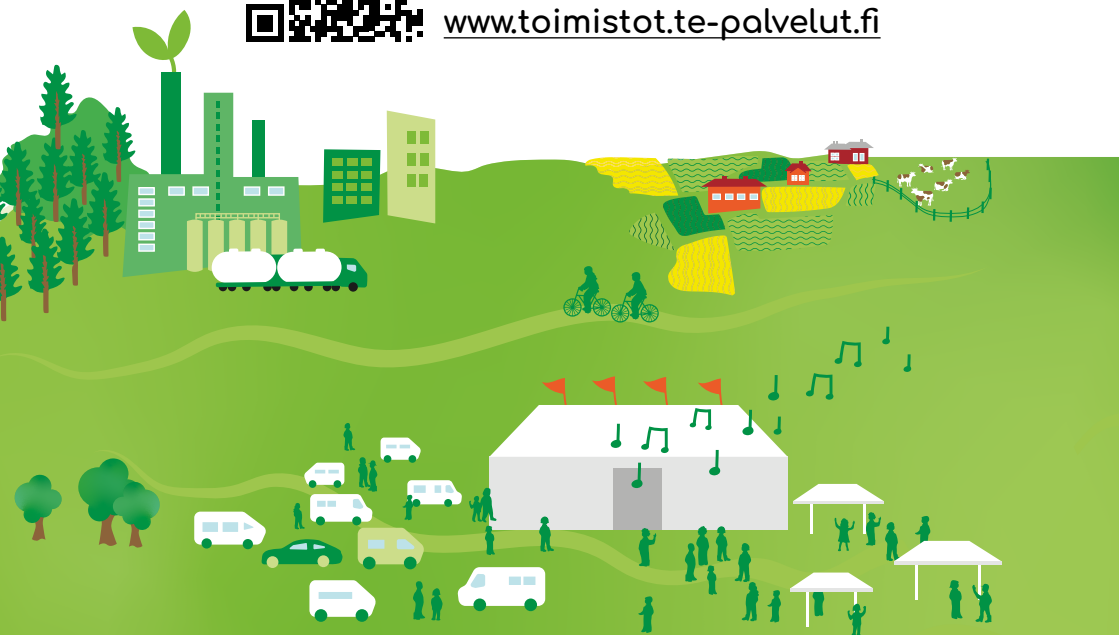
Askel 6. Työnhaku

Tarvitset töiden hakemiseen oleskeluluvan.
Jos olet EU-/ETA-maiden kansalainen, sinun on rekisteröitävä Maahanmuuttovirastossa oikeutesi oleskella Suomessa. Tarvitset oleskeluoikeuden, kun olet yli kolme kuukautta Suomessa.

Voit ilmoittaa **Pohjois-Savon TE-toimistoon**, että haet töitä. TE-toimiston työntekijät auttavat sinua hakemaan töitä. TE-toimiston työntekijä tekee sinun kanssasi myös suunnitelman, mikä auttaa sinua asettumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. Tätä kutsutaan kotoutumissuunnitelmaksi. Jos et hae TE-toimiston kautta töitä, kunta tekee kanssasi suunnitelman.

www.toimistot.te-palvelut.fi

Askel 7. Kun tulet Ylä-Savoon

Kunnat huolehtivat siitä, että sinulla on asunto ja lapset pääsevät päiväkotiin sekä kouluun. Pohjois-Savon hyvinvointialue järjestää sinulle sosiaali- ja terveystyöt. Kunnat järjestävät maahanmuuttajille monia muitakin palveluita. Ne auttavat ja tukevat sinua uuden elämän alussa uudessa maassa.

Iisalmen maahanmuuttoneuvonta palvelee kaikkia Ylä-Savon alueen maahanmuuttajia:

Iisalmen maahanmuuttoneuvonta

Pohjolankatu 9b
74100 Iisalmi

Puh. 040 674 0179

www.iisalmi.fi

TYÖNANTAJAN REKRYTOINTIPOLKU

Askel 1. Valmistaudu ja mieti

Mitkä ovat yrityksesi vahvuudet ja valmiudet kansainvälistymiseen?

Tarvitseeko yrityksesi uutta rekrytointia?

Kuinka paljon olet valmis budjetoimaan tähän?

Mitä mieltä muut työyhteisön jäsenet ovat?

Riittääkö aikasi tähän? Perehdy rekrytointiprosessiin.

Askel 2. Etsi kansainvälinen osaaaja

Tarkista, löytyykö osaaajia jo Suomesta? TE-toimisto auttaa sinua tarkistamisessa.

Tuleeko osaaaja EU-/ETA-maista vai kolmansista maista?

Työnhakuilmoitus, pohdi, millä kielellä ja missä ilmoitat?

Valmistaudu haastatteluihin. Muista tarvittaessa tulkki.

Tarkista työnhakijan osaamisvaatimukset ja pätevyudet.

Askel 3. Oleskeluluvan hakeminen

- Varmista, että työntekijällä on lupa oleskella Suomessa.
- EU- /ETA-kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa. Heidän oleskeluoikeutensa on kuitenkin rekisteröitävä Maahanmuuttovirastossa kolmen kuukauden kuluttua maahan tulosta (n. 50 e).
- EU-/ETA-maiden ulkopuolisen kansalaisen on haettava ensimmäinen oleskelulupa ennen Suomeen saapumista.
- Työantaja voi tehdä oleskelulupahakemuksen työntekijän puolesta sähköisesti (n. 500 e) tai paperisena (n. 750 e).
- Liitä työsopimus oleskeluluvan liitteeksi. Täytä oleskeluluvan liitteeksi Työnantajan työehdot -lomake.

Maahanmuuttoviraston työnantajan neuvonta
puh. 0295 790 601
puhelinajat ma-pe klo 8.30-12 ja 13.-15.30.

Askel 4. Työntekijä tulee

- EU-/ETA-maiden ulkopuolelta tullut työntekijä voi aloittaa työt heti, kun on saanut oleskeluluvan. EU-/ETA-maiden kansalainen tai tilapäisen suojelun oleskeluluvan saanut työntekijä voi aloittaa työskentelyn heti.
- Työntekijän on haettava henkilötunnusta ja edellytysten täytyessä kotikuntaa Digi- ja väestötietovirastosta (DVV).
- Perehdytä työntekijä huolellisesti ja huomioi kulttuurierot.
- Työntekijä kotoutuu ja asettuu Ylä-Savoön.

Apuja, neuvoja ja tukea saat seudulliselta maahanmuuttotyön asiantuntijalta numerosta 040 674 0179.

Huomioithan myös nämä

Rekrytoinnista syntyvät kulut, kuten oleskeluluvat (työntekijä/perhe/puoliso), muutto- ja matkakulut

Työnantajan tuet kansainvälisen työntekijän rekrytointiin (esim. nuorten aikuisten TMS-tuki sekä EURES-verkoston liikkuvuuden ja perehdytyksen tuki EU-/ETA-maista tuleville työntekijöille).

Työntekijää etsineen työnvälitystoimiston kulut.

Lisätietoa

Iisalmen maahanmuuttoneuvonta

Pohjolankatu 9b
74100 Iisalmi

Puh. 040 674 0179

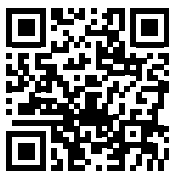

@kansainvalisyyspalvelutiisalmi

www.iisalmi.fi

Työ- ja elinkeinoministeriön Tervetuloa Suomeen -opas

www.tem.fi/tervetuloa-suomeen

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

